

Codul fiscal:

TITLUL II

Impozitul pe profit

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Contribuabili

Art. 13. - Sunt obligate la plata impozitului pe profit, conform prezentului titlu, următoarele persoane, denumite în continuare contribuabili:

a) persoanele juridice române;

Norme metodologice:

1. Fac parte din această categorie companiile naționale, societățile naționale, regiile autonome, indiferent de subordonare, societățile comerciale, indiferent de forma juridică de organizare și de forma de proprietate, inclusiv cele cu participare cu capital străin sau cu capital integral străin, societățile agricole și alte forme de asociere agricolă cu personalitate juridică, organizațiile cooperatiste, instituțiile financiare și instituțiile de credit, fundațiile, asociațiile, organizațiile, precum și orice altă entitate care are statutul legal de persoană juridică constituită potrivit legislației române.

2. În cazul persoanelor juridice române care dețin participații în capitalul altor societăți comerciale și care întocmesc situații financiare consolidate, calculul și plata impozitului pe profit se fac la nivelul fiecărei persoane juridice din grup.

Codul fiscal:

b) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România;

Norme metodologice:

3. Persoanele juridice străine, cum sunt: companiile, fundațiile, asociațiile, organizațiile și orice entități similare, înființate și organizate în conformitate cu legislația unei alte țări, devin subiect al impunerii atunci când își desfășoară activitatea, integral sau parțial, prin intermediul unui sediu permanent în România, așa cum este definit acesta în Codul fiscal, de la începutul activității sediului.

Codul fiscal:

Scutiri

Art. 15. - (1) Sunt scutiți de la plata impozitului pe profit următorii contribuabili: [...]

d) fundațiile române constituite ca urmare a unui legat;

Norme metodologice:

4. Fundația constituită ca urmare a unui legat, în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane, care, pe baza unui act juridic pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat în mod permanent și irevocabil realizării unui scop de interes general sau, după caz, comunitar.

Codul fiscal:

e) cultele religioase, pentru veniturile obținute din activități economice care sunt utilizate pentru susținerea activităților cu scop caritabil;

Norme metodologice:

5. Sunt exceptate de la plata impozitului pe profit cultele religioase pentru profitul impozabil corespunzător veniturilor obținute din activități economice, altele decât cele menționate la **Art. 15** alin. (1) lit. f) din Codul fiscal, în situația în care sumele respective sunt utilizate în anul curent pentru susținerea activităților cu scop caritabil, cum ar fi: ajutorarea persoanelor aflate în dificultăți materiale, a oamenilor fără adăpost, a centrelor de îngrijire a copiilor și bătrânilor etc. Justificarea utilizării veniturilor pentru susținerea activităților cu scop caritabil se realizează în baza documentelor care atestă efectuarea cheltuielilor respective.

Codul fiscal:

f) cultele religioase, pentru veniturile obținute din producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult, potrivit legii, și pentru veniturile obținute din chirii, cu condiția ca sumele respective să fie utilizate, în anul curent sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrările de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ și pentru acțiuni specifice cultelor religioase, inclusiv veniturile din despăgubiri sub formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparatorii prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate;

g) instituțiile de învățământ particular acreditate, precum și cele autorizate, pentru veniturile utilizate, în anul curent sau în anii următori, potrivit Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/2001 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea finanțării învățământului superior, cu modificările ulterioare;

Norme metodologice:

6. Veniturile obținute din activități economice de către contribuabilii prevăzuți la **Art. 15** alin. (1) lit. e), f) și g) din Codul fiscal și care sunt utilizate în alte scopuri decât cele expres menționate la literele respective se supun impozitării cu cota prevăzută la **Art. 17** alin. (1) din Codul fiscal. În vederea stabilirii bazei impozabile, din veniturile obținute se scad cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri.

Codul fiscal:

(2) Organizațiile nonprofit, organizațiile sindicale și organizațiile patronale sunt scutite de la

plata impozitului pe profit pentru următoarele tipuri de venituri: [...]

k) veniturile obținute din reclamă și **publicitate**, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică, potrivit legilor de organizare și funcționare, din domeniul culturii, cercetării științifice, învățământului, sportului, sănătății, precum și de camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale.

Norme metodologice:

7. Sunt venituri neimpozabile din reclamă și publicitate veniturile obținute din închirieri de spații publicitare pe: clădiri, terenuri, tricouri, cărți, reviste, ziare etc. Nu se includ în veniturile descrise anterior veniturile obținute din prestări de servicii de intermediere în reclamă și publicitate.

Codul fiscal:

(3) Organizațiile nonprofit, organizațiile sindicale și organizațiile patronale sunt scutite de la plata impozitului pe profit și pentru veniturile din activități economice realizate până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit, prevăzute la alin. (2). Organizațiile prevăzute în prezentul alineat datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil ce corespunde veniturilor, altele decât cele prevăzute la alin. (2) sau în prezentul alineat, impozit calculat prin aplicarea cotei prevăzute la **Art. 17** alin. (1) sau **Art. 18**, după caz.

Norme metodologice:

8. Organizațiile nonprofit care obțin venituri, altele decât cele menționate la **Art. 15** alin. (2) din Codul fiscal, și depășesc limita prevăzută la alin. (3) plătesc impozit pentru profitul corespunzător acestora. Determinarea profitului impozabil se face în conformitate cu prevederile de la cap. II, titlul II din Codul fiscal. În acest sens se vor avea în vedere următoarele:

- a) stabilirea veniturilor neimpozabile prevăzute la **Art. 15** alin. (2) din Codul fiscal;
- b) determinarea veniturilor neimpozabile prevăzute la **Art. 15** alin. (3) din Codul fiscal, prin parcurgerea următorilor pași:
  - calculul echivalentului în lei a 15.000 euro prin utilizarea cursului mediu de schimb valutar EUR/ROL comunicat de Banca Națională a României pentru anul fiscal respectiv;
  - calculul valorii procentului de 10% din veniturile prevăzute la lit. a);
  - stabilirea veniturilor neimpozabile prevăzute la **Art. 15** alin. (3) din Codul fiscal ca fiind valoarea cea mai mică dintre sumele stabilite conform precizărilor anterioare;
- c) stabilirea veniturilor neimpozabile prin adunarea sumelor de la lit. a) și b);
- d) determinarea veniturilor impozabile prin scăderea din totalul veniturilor a celor de la lit. c);
- e) calculul profitului impozabil corespunzător veniturilor impozabile de la lit. d), avându-se în vedere următoarele:
  - (i) stabilirea cheltuielilor efectuate în scopul realizării veniturilor impozabile de la lit. d). Este necesară utilizarea de către contribuabil a unor chei corespunzătoare de repartizare a cheltuielilor comune;
  - (ii) stabilirea valorii deductibile a cheltuielilor determinate conform regulilor de la pct. (i), luându-se în considerare prevederile **Art. 21** din Codul fiscal;
  - (iii) stabilirea profitului impozabil ca diferență între veniturile impozabile de la lit. d) și cheltuielile deductibile stabilite la pct. (ii);
- f) calculul impozitului pe profit prin aplicarea cotei prevăzute la **Art. 17** alin. (1) sau la **Art.**

18 din Codul fiscal, după caz, asupra profitului impozabil stabilit la lit. e).

Codul fiscal:

Anul fiscal

Art. 16. - (1) Anul fiscal este anul calendaristic.

(2) Când un contribuabil se înființează sau încetează să mai existe în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă este perioada din anul calendaristic pentru care contribuabilul a existat.

Norme metodologice:

9. În cazul înființării unui contribuabil într-un an fiscal perioada impozabilă începe:

- a) de la data înregistrării acestuia la registrul comerțului, dacă are această obligație;
- b) de la data înregistrării în registrul ținut de instanțele judecătorești competente, dacă are această obligație;
- c) de la data încheierii sau, după caz, a punerii în aplicare a contractelor de asociere, în cazul asocierilor care nu dau naștere unei noi persoane juridice.

10. Perioada impozabilă se încheie, în cazul divizărilor sau fuziunilor care au ca efect juridic încetarea existenței persoanelor juridice supuse acestor operațiuni, la următoarele date:

- a) în cazul constituirii uneia sau mai multor societăți noi, la data înregistrării în registrul comerțului a noii societăți sau a ultimei dintre ele;
- b) în celelalte cazuri, la data înscrierii în registrul comerțului a mențiunii privind majorarea capitalului social al societății absorbante.

În cazul lichidării unui contribuabil într-un an fiscal, perioada impozabilă încetează o dată cu data radierii din registrul unde a fost înregistrată înființarea acestuia.

Codul fiscal:

Impozit minim pentru baruri de noapte, cluburi de noapte, discoteci, cazinouri și pariuri sportive

Art. 18. - Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive și la care impozitul pe profit datorat pentru activitățile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri realizate.

Norme metodologice:

11. Intră sub incidența prevederilor **Art. 18** din Codul fiscal contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive, încadrați potrivit dispozițiilor legale în vigoare; aceștia trebuie să organizeze și să conducă evidența contabilă pentru a se cunoaște veniturile și cheltuielile corespunzătoare acestor activități. La determinarea profitului aferent acestor activități se iau în calcul și cheltuielile de conducere și administrare și alte cheltuieli comune ale contribuabilului, proporțional cu veniturile obținute din aceste activități. În cazul în care impozitul pe profit datorat este mai mic decât 5% din veniturile obținute din aceste activități, contribuabilul este obligat la plata unui impozit de 5% din aceste venituri. Acesta se adaugă la valoarea impozitului pe profit aferent celorlalte activități, impozit calculat potrivit prevederilor titlului II din Codul fiscal. Veniturile care se iau în calcul pentru aplicarea cotei de 5% sunt veniturile aferente activităților respective, înregistrate în conformitate cu reglementările contabile.

Codul fiscal:

CAPITOLUL II

Calculul profitului impozabil

Reguli generale

Art. 19. - (1) Profitul impozabil se calculează ca diferență între veniturile realizate din orice sursă și cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri, dintr-un an fiscal, din care se scad veniturile neimpozabile și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile. La stabilirea profitului impozabil se iau în calcul și alte elemente similare veniturilor și cheltuielilor potrivit normelor de aplicare.

Norme metodologice:

12. Veniturile și cheltuielile care se iau în calcul la stabilirea profitului impozabil sunt cele înregistrate în contabilitate potrivit reglementărilor contabile date în baza Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte elemente similare veniturilor și cheltuielilor, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile nedeductibile conform prevederilor **Art. 21** din Codul fiscal.

Exemple de elemente similare veniturilor:

- diferențele favorabile de curs valutar, rezultate în urma evaluării creanțelor și datoriilor în valută, înregistrate în evidența contabilă în rezultatul reportat, ca urmare a retratării sau transpunerii;
- rezervele din reevaluare la casarea sau cedarea activelor, în situația în care au fost deductibile din profitul impozabil.

Exemple de elemente similare cheltuielilor:

- diferențele nefavorabile de curs valutar, rezultate în urma evaluării creanțelor și datoriilor în valută, înregistrate în evidența contabilă în rezultatul reportat, ca urmare a retratării sau transpunerii;
- cheltuiala cu valoarea neamortizată a cheltuielilor de cercetare și dezvoltare și a mijloacelor fixe de natura obiectelor de inventar care a fost înregistrată în rezultatul reportat. În acest caz, cheltuiala este deductibilă fiscal pe perioada rămasă de amortizat a acestor imobilizări, respectiv durata inițială stabilită conform legii, mai puțin perioada pentru care s-a calculat amortizarea. În mod similar se va proceda și în cazul obiectelor de inventar, baracamentelor și amenajărilor provizorii trecute în rezultatul reportat cu ocazia retratării situațiilor financiare anuale.

13. Veniturile sau cheltuielile înregistrate eronat sau omise se corectează prin ajustarea profitului impozabil al perioadei fiscale căreia îi aparțin. În cazul în care contribuabilul constată că după depunerea declarației anuale un element de venit sau de cheltuială a fost omis ori a fost înregistrat eronat, contribuabilul este obligat să depună declarația rectificativă pentru anul fiscal respectiv. Dacă în urma efectuării acestei corecții rezultă o sumă suplimentară de plată a impozitului pe profit, atunci pentru această sumă se datorează dobânzi și penalități de întârziere conform legislației în vigoare.

14. La calculul profitului impozabil limitele cheltuielilor deductibile prevăzute de legislația în vigoare se aplică trimestrial, lunar sau potrivit prezentelor norme metodologice, după caz, astfel încât la finele anului acestea să se încadreze în prevederile legii.

15. Pentru determinarea profitului impozabil contribuabilii sunt obligați să întocmească un registru de evidență fiscală, într-un singur exemplar, compus din cel puțin 100 de file, ținut în formă scrisă sau electronică. Completarea se face în ordine cronologică, iar informațiile înregistrate trebuie să corespundă cu operațiunile fiscale și cu datele prezentate în declarațiile de impunere. Registrul de evidență fiscală se completează în toate situațiile în care informațiile cuprinse în declarația fiscală sunt obținute în urma unor prelucrări ale datelor furnizate din înregistrările contabile. Modul de completare a registrului de evidență fiscală este la latitudinea fiecărui contribuabil, în funcție de specificul activității și de necesitățile proprii ale acestuia. Acestea se referă la: calculul dobânzilor și al diferențelor de curs valutar deductibile fiscal, amortizarea fiscală, reduceri și scutiri de impozit pe profit, evidența fiscală a vânzărilor cu plata în rate, valoarea fiscală în cazul efectuării operațiunilor prevăzute la **Art. 27** din Codul fiscal, alte asemenea operațiuni.

Codul fiscal:

(3) În cazul contribuabililor care produc bunuri mobile și imobile, valorificate pe baza unui contract cu plata în rate, se poate opta ca veniturile aferente contractului să fie luate în calcul la determinarea profitului impozabil, pe măsură ce ratele devin scadente, conform contractului. Cheltuielile corespunzătoare acestor venituri sunt deductibile la aceleași termene scadente, proporțional cu valoarea ratei înregistrate în valoarea totală a contractului. Opțiunea se exercită la momentul livrării bunurilor și este irevocabilă.

Norme metodologice:

16. Opțiunea prevăzută la **Art. 19** alin. (3) din Codul fiscal poate fi exercitată numai de contribuabilii care vând cu plata în rate bunuri mobile și imobile care sunt rezultate din producția proprie și se face pentru fiecare contract. Pentru determinarea profitului impozabil în perioada curentă, ratele scadente în perioada următoare sunt scoase din baza de impunere, prin intermediul veniturilor neimpozabile, iar cheltuielile corespunzătoare acestora, prin intermediul cheltuielilor nedeductibile. Pentru perioadele următoare în care veniturile, respectiv cheltuielile aferente contractului de vânzare nu se mai regăsesc în baza de impunere, datorită trecerii într-un alt an fiscal, veniturile sunt impozabile, iar cheltuielile aferente sunt deductibile pe măsura scadenței acestora.

Codul fiscal:

(4) În cazul contribuabililor care desfășoară activități de servicii internaționale, în baza convențiilor la care România este parte, veniturile și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestora sunt luate în calcul la determinarea profitului impozabil, potrivit unor norme speciale stabilite în conformitate cu reglementările din aceste convenții.

Norme metodologice:

17. Intră sub incidența acestui alineat contribuabilii care desfășoară activități de servicii internaționale care aplică regulile de evidență și decontare a veniturilor și cheltuielilor stabilite prin regulamente de aplicare a convențiilor la care România este parte (de exemplu: serviciile poștale, telecomunicațiile, transporturile internaționale).

Codul fiscal:

Venituri neimpozabile

Art. 20. - Următoarele venituri sunt neimpozabile la calculul profitului impozabil:

a) dividendele primite de la o persoană juridică română. Sunt, de asemenea, neimpozabile, după data aderării României la Uniunea Europeană, dividendele primite de la o persoană juridică străină, din statele Comunității Europene, dacă persoana juridică română deține minimum 25% din titlurile de participare la persoana juridică străină, pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin 2 ani, care se încheie la data plății dividendului;

Norme metodologice:

18. După data aderării României la Uniunea Europeană, veniturile realizate de persoanele juridice române din dividende primite de la o persoană juridică străină, din statele Comunității Europene, sunt neimpozabile în condițiile în care acestea justifică îndeplinirea celor două condiții cumulativ:

- deținerea a minimum 25% din titlurile de participare la persoana juridică străină;
- perioada neîntreruptă de cel puțin 2 ani, care se încheie la data plății dividendului.

Justificarea îndeplinirii celor două condiții se face pe baza documentelor care atestă dreptul de proprietate asupra titlurilor de participare deținute la persoana juridică străină.

Codul fiscal:

b) diferențele favorabile de valoare a titlurilor de participare, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de participare, precum și diferențele de evaluare a investițiilor financiare pe termen lung. Acestea sunt impozabile la data transmiterii cu titlu gratuit, a cesionării, a retragerii titlurilor de participare, precum și la data retragerii capitalului social la persoana juridică la care se dețin titlurile de participare;

Norme metodologice:

19. În sensul prevederilor **Art. 20** lit. b) din Codul fiscal, investițiile financiare pe termen lung reprezintă activele care au fost înregistrate ca imobilizări financiare, potrivit normelor contabile.

Codul fiscal:

d) veniturile din anularea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, precum și veniturile din recuperarea cheltuielilor nedeductibile;

Norme metodologice:

20. Sunt considerate venituri neimpozabile veniturile prin care se recuperează cheltuielile pentru care nu s-a acordat deducere la momentul efectuării lor, cum sunt: rambursările de impozit pe profit plătit în perioadele anterioare, restituirea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, veniturile din anularea unor provizioane care au fost considerate cheltuieli nedeductibile la data constituirii lor și altele asemenea. Veniturile rezultate din înregistrarea în evidența contabilă a creanțelor privind impozitul pe profit amânat sunt venituri neimpozabile.

Codul fiscal:

e) veniturile neimpozabile, prevăzute expres în acorduri și memorandumuri aprobate prin acte normative.

Norme metodologice:

21. Contribuabilii pentru care prin acorduri și memorandumuri aprobate prin acte normative s-a prevăzut faptul că profitul aferent anumitor activități nu este impozabil sunt obligați să organizeze și să conducă evidența contabilă pentru determinarea profitului neimpozabil. La determinarea profitului aferent acestor activități se iau în calcul și cheltuielile de conducere și administrare și alte cheltuieli comune ale contribuabilului, proporțional cu veniturile obținute din acele activități, în situația în care evidența contabilă nu asigură informația necesară identificării acestora, după caz.

Codul fiscal:

Cheltuieli

Art. 21. - (1) Pentru determinarea profitului impozabil sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri impozabile, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare.

Norme metodologice:

22. Cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri impozabile sunt cheltuielile înregistrate cu realizarea și comercializarea bunurilor, prestarea serviciilor sau executarea lucrărilor, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare.

23. În sensul **Art. 21** alin. (1) din Codul fiscal, sunt cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile și cheltuielile efectuate cu editarea publicațiilor care sunt înregistrate ca retururi în perioada de determinare a profitului impozabil pe baza documentelor justificative și în limita cotelor prevăzute în contractele de distribuție, cu condiția reflectării în contabilitate a veniturilor și cheltuielilor potrivit reglementărilor contabile, respectiv cheltuielile generate de taxa pe valoarea adăugată ca urmare a aplicării pro-ratei, în conformitate cu prevederile titlului VI "Taxa pe valoarea adăugată" din Codul fiscal, precum și în alte situații când taxa pe valoarea adăugată aferentă unor cheltuieli deductibile este înregistrată în costuri.

24. Nu sunt deductibile cheltuielile ocazionate de cesionarea către personalul societății a acțiunilor proprii, în limitele stabilite de adunarea generală a acționarilor, nefiind cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile.

Codul fiscal:

(2) Sunt cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri și: [...]

b) cheltuielile efectuate, potrivit legii, pentru protecția muncii și cheltuielile efectuate pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;

Norme metodologice:

25. Intră sub incidența acestei prevederi cheltuielile efectuate în acest scop, în condițiile în care specificul activității desfășurate se încadrează în domeniile pentru care se impune respectarea normelor de protecție a muncii, stabilite conform legislației în materie.

Codul fiscal:

c) cheltuielile cu primele de asigurare pentru asigurarea de accidente de muncă, boli profesionale sau riscuri profesionale;

Norme metodologice:

26. Intră sub incidența prevederilor **Art. 21** alin. (2) lit. c) din Codul fiscal cheltuielile cu primele de asigurare pentru asigurarea de accidente de muncă și boli profesionale, efectuate potrivit Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările ulterioare. Cheltuielile cu primele de asigurare pentru riscul profesional, efectuate potrivit legislației specifice, sunt deductibile la calculul profitului impozabil.

Codul fiscal:

e) cheltuielile de transport și cazare în țară și în străinătate efectuate de către salariați și administratori, în cazul în care contribuabilul realizează profit în exercițiul curent și/sau din anii precedenți;

Norme metodologice:

27. Calitatea de administrator rezultă din actul constitutiv al contribuabilului sau contractul de administrare.

28. Analiza în vederea acordării deductibilității cheltuielilor de transport și cazare în țară și străinătate, efectuate de către salariați și administratori, se efectuează pe baza rezultatului contabil curent, respectiv reportat. Profitul în exercițiul curent reprezintă rezultatul contabil cumulat al lunii, respectiv trimestrului, după caz, urmând a se efectua regularizări periodice. În cazul în care, prin cumularea rezultatului curent cu cel reportat, contribuabilul înregistrează profit contabil, cheltuielile prevăzute la **Art. 21** alin. (2) lit. e) din Codul fiscal sunt deductibile.

Codul fiscal:

f) contribuția la rezerva mutuală de garantare a casei centrale a cooperativelor de credit;

Norme metodologice:

29. Intră sub incidența prevederilor **Art. 21** alin. (2) lit. f) din Codul fiscal cotizațiile cooperativelor de credit afiliate casei centrale a cooperativelor de credit pentru constituirea rezervei mutuale de garantare, în conformitate cu reglementările legale.

Codul fiscal:

g) taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile obligatorii, reglementate de actele normative în vigoare, precum și contribuțiile pentru fondul destinat negocierii contractului colectiv de muncă;

Norme metodologice:

30. Intră sub incidența prevederilor **Art. 21** alin. (2) lit. g) din Codul fiscal cheltuielile cu taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile obligatorii, stabilite prin acte normative, de practicare a unor profesii cum sunt: expert contabil, contabil autorizat, arhitect, medic, auditor financiar, avocat, notar și altele asemenea. Contribuțiile pentru fondul destinat negocierii contractului colectiv de muncă sunt cele datorate patronatelor, în conformitate cu prevederile Legii patronatelor nr. 356/2001.

Codul fiscal:

i) cheltuielile pentru marketing, studiul pieței, promovarea pe piețe existente sau noi, participarea la târguri și expoziții, la misiuni de afaceri, editarea de materiale informative proprii, în cazul în care contribuabilul realizează profit în exercițiul curent și/sau din anii precedenți, precum și în situația în care acesta se află înăuntrul perioadei de recuperare a pierderii fiscale, conform legii;

Norme metodologice:

31. În cazul în care activitățile de promovare pe piețe existente sau noi, participarea la târguri și expoziții, la misiuni de afaceri generează cheltuieli cu bunuri din producția proprie sau prestarea de servicii, în scopul popularizării firmei, produselor sau serviciilor, acestea sunt deductibile la determinarea profitului impozabil în baza **Art. 21** alin. (2) lit. d) din Codul fiscal. Celelalte cheltuieli aferente activităților prevăzute la **Art. 21** alin. (2) lit. i) din Codul fiscal nu sunt deductibile în situația în care contribuabilul realizează pierdere contabilă din cumularea rezultatului curent cu cel reportat sau nu se află înăuntrul perioadei de recuperare a pierderii fiscale, conform **Art. 26** din Codul fiscal.

32. Analiza în vederea acordării deductibilității cheltuielilor de marketing, studiul pieței, promovarea pe piețe existente sau noi, participarea la târguri și expoziții, la misiuni de afaceri, editarea de materiale informative proprii se efectuează pe baza rezultatului contabil curent, respectiv reportat. Profitul în exercițiul curent reprezintă rezultatul contabil cumulat al lunii, respectiv trimestrului, după caz, urmând a se efectua regularizări periodice. În cazul în care, prin cumularea rezultatului curent cu cel reportat, contribuabilul înregistrează profit contabil, precum și în situația în care contribuabilul se află înăuntrul perioadei de recuperare a pierderii fiscale, conform legii, cheltuielile prevăzute la **Art. 21** alin. (2) lit. i) din Codul fiscal sunt deductibile.

Codul fiscal:

(3) Următoarele cheltuieli au deductibilitate limitată:

a) cheltuielile de protocol în limita unei cote de 2% aplicată asupra diferenței rezultate dintre totalul veniturilor impozabile și totalul cheltuielilor aferente veniturilor impozabile, altele decât cheltuielile de protocol și cheltuielile cu impozitul pe profit;

Norme metodologice:

33. Baza de calcul la care se aplică cota de 2% o reprezintă diferența dintre totalul veniturilor și cheltuielile înregistrate conform reglementărilor contabile, la care se efectuează ajustările fiscale. Astfel, din cheltuielile totale se scad cheltuielile cu impozitul pe profit curent și amânat, cheltuielile de protocol, cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile, iar din totalul veniturilor se scad veniturile neimpozabile.

Codul fiscal:

b) suma cheltuielilor cu indemnizația de deplasare acordată salariaților pentru deplasări în România și în străinătate, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice, în cazul în care contribuabilul realizează profit în exercițiul curent și/sau din anii precedenți. Cheltuielile de transport, cazare și indemnizația acordată salariaților, în cazul contribuabilului care realizează pierdere în exercițiul curent și/sau din anii precedenți, sunt limitate la nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice;

Norme metodologice:

34. Cheltuielile de transport, cazare și indemnizația acordată salariaților sunt limitate la nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice, în situația în care contribuabilul înregistrează pierdere contabilă din cumularea rezultatului contabil curent cu cel reportat.

Codul fiscal:

d) perisabilitățile, în limitele stabilite de organele de specialitate ale administrației centrale, împreună cu instituțiile de specialitate, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice;

Norme metodologice:

35. Nu sunt considerate perisabilități pierderile tehnologice care sunt cuprinse în norma de consum proprie necesară pentru fabricarea unui produs sau obținerea unui serviciu.

Codul fiscal:

l) cheltuielile pentru funcționarea, întreținerea și repararea locuințelor de serviciu situate în localitatea unde se află sediul social sau unde societatea are sedii secundare, deductibile în limita corespunzătoare suprafețelor construite prevăzute de legea locuinței, care se majorează din punct de vedere fiscal cu 10%. Diferența nedeductibilă trebuie recuperată de la beneficiari, respectiv chiriași/locatari;

Norme metodologice:

36. În cazul locuinței de serviciu date în folosința unui salariat sau administrator, cheltuielile pentru funcționarea, întreținerea și repararea acesteia sunt deductibile în limita corespunzătoare raportului dintre suprafața construită prevăzută de Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările ulterioare, majorată cu 10%, și totalul suprafeței construite a locuinței de serviciu respective.

Codul fiscal:

m) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații aferente unui sediu aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice, folosită și în scop personal, deductibile în limita corespunzătoare suprafețelor puse la dispoziția societății în baza contractelor încheiate între părți, în acest scop;

Norme metodologice:

37. În cazul în care sediul unui contribuabil se află în locuința proprietate a unei persoane fizice, cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații aferente sediului sunt deductibile în limita determinată pe baza raportului dintre suprafața pusă la dispoziție contribuabilului, menționată în contractul încheiat între părți, și suprafața totală a locuinței. Contribuabilul va justifica cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații aferente sediului cu documente legale, cum sunt contractele încheiate cu furnizorii de utilități și alte documente.

Codul fiscal:

(4) Următoarele cheltuieli nu sunt deductibile:

a) cheltuielile proprii ale contribuabilului cu impozitul pe profit datorat, inclusiv cele reprezentând diferențe din anii precedenți sau din anul curent, precum și impozitele pe profit sau pe venit plătite în străinătate. Sunt nedeductibile și cheltuielile cu impozitele nereținute la sursă în numele persoanelor fizice și juridice nerezidente, pentru veniturile realizate din România;

Norme metodologice:

38. Sunt nedeductibile cheltuielile cu impozitul pe profit, inclusiv cele reprezentând diferențe din anii precedenți sau din anul curent, precum și impozitele plătite în străinătate. Sunt nedeductibile și impozitele cu reținere la sursă plătite în numele persoanelor fizice și juridice nerezidente pentru veniturile realizate din România. Cheltuielile cu impozitul pe profit amânat, înregistrate de contribuabil, sunt nedeductibile.

Codul fiscal:

b) amenzile, confiscările, majorările de întârziere și penalitățile de întârziere datorate către autoritățile române, potrivit prevederilor legale. Amenzile, penalitățile sau majorările datorate către autorități străine ori în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente în România și/sau autorități străine sunt cheltuieli nedeductibile, cu excepția majorărilor, al căror regim este reglementat prin convențiile de evitare a dublei impuneri. [...]

Norme metodologice:

39. Prin autorități române se înțelege totalitatea organelor administrației publice centrale și locale care urmăresc și încasează amenzi, majorări și penalități de întârziere, execută confiscări, potrivit prevederilor legale.

40. Majorările datorate către autorități străine ori în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente în România care, potrivit convențiilor de evitare a dublei impuneri, sunt tratate ca dobânzi sunt cheltuieli deductibile la calculul profitului impozabil în condițiile prevăzute de titlul II din Codul fiscal.

Codul fiscal:

c) cheltuielile privind bunurile de natura stocurilor sau a activelor corporale constatate lipsă din gestiune ori degradate, neimputabile, pentru care nu au fost încheiate contracte de asigurare, precum și taxa pe valoarea adăugată aferentă, dacă aceasta este datorată potrivit prevederilor titlului VI;

Norme metodologice:

41. Cheltuielile cu bunurile de natura stocurilor constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă, după caz, pentru care s-au încheiat contracte de asigurare, nu intră sub incidența prevederilor **Art. 21** alin. (4) lit. c) din Codul fiscal.

42. Cheltuiala cu valoarea neamortizată a activelor corporale lipsă din gestiune sau distruse, pentru care nu s-au încheiat contracte de asigurare, nu este cheltuială deductibilă fiscal, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă, după caz. Cheltuiala cu valoarea neamortizată a activelor corporale lipsă din gestiune sau distruse, care excedează valorii recuperate în baza contractelor de asigurare încheiate, inclusiv taxa pe valoarea adăugată aferentă, după caz, nu este deductibilă fiscal.

Codul fiscal:

e) cheltuielile făcute în favoarea acționarilor sau asociaților, altele decât cele generate de plăți pentru bunurile livrate sau serviciile prestate contribuabilului, la prețul de piață pentru aceste bunuri sau servicii;

Norme metodologice:

43. Sunt considerate cheltuieli făcute în favoarea participanților următoarele:

- a) cheltuielile cu amortizarea, întreținerea și repararea mijloacelor de transport utilizate de către participanți, în favoarea acestora;
- b) bunurile, mărfurile și serviciile acordate participanților, precum și lucrările executate în favoarea acestora;
- c) cheltuielile cu chiria și întreținerea spațiilor puse la dispoziție acestora;
- d) alte cheltuieli în favoarea acestora.

Codul fiscal:

f) cheltuielile înregistrate în contabilitate, care nu au la bază un document justificativ, potrivit legii, prin care să se facă dovada efectuării operațiunii sau intrării în gestiune, după caz, potrivit normelor;

Norme metodologice:

44. Înregistrările în evidența contabilă se fac cronologic și sistematic, pe baza înscrisurilor ce dobândesc calitatea de document justificativ care angajează răspunderea persoanelor care l-au întocmit, conform reglementărilor contabile în vigoare.

Codul fiscal:

h) cheltuielile determinate de diferențele nefavorabile de valoare a titlurilor de participare la persoanele juridice la care se dețin participații, precum și de diferențele nefavorabile de valoare aferente obligațiunilor emise pe termen lung, cu excepția celor determinate de vânzarea-cesionarea acestora;

Norme metodologice:

45. Cheltuielile reprezentând pierderi de valoare a titlurilor de participare, ca urmare a

reducerii valorii capitalului social la societatea comercială la care se dețin titlurile de participare sau ca urmare a modificării cotației pe piața bursieră, sunt cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil.

46. Nu intră sub incidența acestor prevederi cheltuielile reprezentând valoarea titlurilor de participare tranzacționate sau cesionate.

47. În cazul vânzării titlurilor de participare, profitul impozabil se determină ca diferență între valoarea obținută în urma vânzării și valoarea nominală în cazul primei vânzări sau costul de achiziție ori valoarea fiscală definită potrivit **Art. 27** din Codul fiscal, după caz. La scoaterea din gestiune a titlurilor de participare se poate utiliza una dintre metodele folosite pentru scoaterea din evidență a stocurilor.

Codul fiscal:

m) cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii, pentru care contribuabilii nu pot justifica necesitatea prestării acestora în scopul desfășurării activității proprii și pentru care nu sunt încheiate contracte;

Norme metodologice:

48. Pentru a deduce cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii trebuie să se îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- serviciile trebuie să fie efectiv prestate, să fie executate în baza unui contract care să cuprindă date referitoare la prestatori, termene de execuție, precizarea serviciilor prestate, precum și tarifele percepute, respectiv valoarea totală a contractului, iar defalcarea cheltuielilor de această natură să se facă pe întreaga durată de desfășurare a contractului sau pe durata realizării obiectului contractului; prestarea efectivă a serviciilor se justifică prin: situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, de piață sau orice alte materiale corespunzătoare;

- contribuabilul trebuie să dovedească necesitatea efectuării cheltuielilor prin specificul activităților desfășurate.

49. Pentru servicii de management, consultanță și asistență tehnică prestate de nerezidenții afiliați contribuabilului, la analiza tranzacțiilor pentru determinarea deductibilității cheltuielilor trebuie să se aibă în vedere și principiile din comentariul la articolul 9 privind impunerea întreprinderilor asociate din Convenția-model cu privire la impozitele pe venit și impozitele pe capital. Analiza trebuie să aibă în vedere:

(i) părțile implicate;

(ii) natura serviciilor prestate;

(iii) elementele de recunoaștere a cheltuielilor și veniturilor pe baza documentelor justificative care să ateste prestarea acestor servicii.

Codul fiscal:

Provizioane și rezerve

Art. 22 - (1) Contribuabilul are dreptul la deducerea rezervelor și provizioanelor, numai în conformitate cu prezentul articol, astfel:

a) rezerva legală este deductibilă în limita unei cote de 5% aplicată asupra profitului contabil, înainte de determinarea impozitului pe profit, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile aferente acestor venituri neimpozabile, până ce aceasta va atinge a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz, potrivit legilor de organizare și funcționare. În cazul în care aceasta este utilizată pentru acoperirea pierderilor

sau este distribuită sub orice formă, reconstituirea ulterioară a rezervei nu mai este deductibilă la calculul profitului impozabil. Prin excepție, rezerva constituită de persoanele juridice care furnizează utilități societăților comerciale care se restructurează, se reorganizează sau se privatizează poate fi folosită pentru acoperirea pierderilor de valoare a pachetului de acțiuni obținut în urma procedurii de conversie a creanțelor, iar sumele destinate reconstituirii ulterioare a acesteia sunt deductibile la calculul profitului impozabil;

Norme metodologice:

50. Cota de 5% reprezentând rezerva prevăzută la **Art. 22** alin. (1) lit. a) din Codul fiscal se aplică asupra diferenței dintre totalul veniturilor, din care se scad veniturile neimpozabile, și totalul cheltuielilor, din care se scad cheltuielile cu impozitul pe profit curent și amânat și cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile, înregistrate în contabilitate. Rezerva se calculează cumulativ de la începutul anului și este deductibilă la calculul profitului impozabil lunar sau trimestrial, după caz. În veniturile neimpozabile care se scad la determinarea bazei de calcul pentru rezervă sunt incluse veniturile prevăzute la **Art. 20** din Codul fiscal, cu excepția celor prevăzute la lit. e) din același articol. Rezervele astfel constituite se completează sau se diminuează în funcție de nivelul profitului contabil din perioada de calcul.

51. În cazul în care această rezervă este utilizată pentru acoperirea pierderilor sau este distribuită sub orice formă, rezerva reconstituită ulterior acestei utilizări în aceeași limită nu mai este deductibilă la calculul profitului impozabil.

Codul fiscal:

b) provizioanele pentru garanții de bună execuție acordate clienților;

Norme metodologice:

52. Provizioanele pentru garanții de bună execuție acordate clienților se constituie trimestrial numai pentru bunurile livrate, lucrările executate și serviciile prestate în cursul trimestrului respectiv pentru care se acordă garanție în perioadele următoare, la nivelul cotelor prevăzute în contractele încheiate sau la nivelul procentelor de garantare prevăzute în tariful lucrărilor executate ori serviciilor prestate.

Pentru lucrările de construcții care necesită garanții de bună execuție, conform prevederilor din contractele încheiate, astfel de provizioane se constituie trimestrial, în limita cotelor prevăzute în contracte, cu condiția reflectării integrale la venituri a valorii lucrărilor executate și confirmate de beneficiar pe baza situațiilor de lucrări.

Înregistrarea la venituri a provizioanelor constituite pentru garanțiile de bună execuție se face pe măsura efectuării cheltuielilor cu remedierile sau la expirarea perioadei de garanție înscrise în contract.

Aceleași prevederi se aplică și în cazul provizioanelor pentru garanții de bună execuție a contractelor externe, acordate în condițiile legii producătorilor și prestatorilor de servicii, în cazul exporturilor complexe, proporțional cu cota de participare la realizarea acestora, cu condiția ca acestea să se regăsească distinct în contractele încheiate sau în tariful lucrărilor executate și în facturile emise.

Prin export complex se înțelege exportul de echipamente, instalații sau părți de instalații, separat ori împreună cu tehnologii, licențe, know-how, asistență tehnică, proiectare, construcții-montaj, lucrări de punere în funcțiune și recepție, precum și piesele de schimb și materialele aferente, definite în conformitate cu actele normative în vigoare.

Sunt considerate exporturi complexe lucrările geologice de proiectare-explorare, lucrările de

exploatare pentru zăcăminte minerale, construcții de rețele electrice, executarea de foraje de sonde, construcții de schele, de instalații și conducte de transport, de depozitare și de distribuire a produselor petroliere și a gazelor naturale, precum și realizarea de nave complete, de obiective în domeniile agriculturii, îmbunătățirilor funciare, amenajărilor hidrotehnice, silvice, organizarea exploatărilor forestiere și altele asemenea, definite în conformitate cu actele normative în vigoare.

Codul fiscal:

c) provizioanele constituite în limita unui procent de 20% începând cu data de 1 ianuarie 2004, 25% începând cu data de 1 ianuarie 2005, 30% începând cu data de 1 ianuarie 2006, din valoarea creanțelor asupra clienților, înregistrate de către contribuabili, altele decât cele prevăzute la lit. d), f), g) și i), care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. sunt înregistrate după data de 1 ianuarie 2004;
2. sunt neîncasate într-o perioadă ce depășește 270 de zile de la data scadenței;
3. nu sunt garantate de altă persoană;
4. sunt datorate de o persoană care nu este persoană afiliată contribuabilului;
5. au fost incluse în veniturile impozabile ale contribuabilului.

Norme metodologice:

53. Creanțele asupra clienților reprezintă sumele datorate de clienții interni și externi pentru produse, semifabricate, materiale, mărfuri etc. vândute, lucrări executate și servicii prestate, pe bază de facturi, înregistrate după 1 ianuarie 2004 și neîncasate într-o perioadă ce depășește 270 de zile de la data scadenței.

Diminuarea sau anularea provizioanelor se efectuează prin trecerea acestora pe venituri în cazul încasării creanței, proporțional cu valoarea încasată sau înregistrarea acestora pe cheltuieli.

În cazul creanțelor în valută, provizionul este deductibil la nivelul valorii influențate cu diferențele de curs favorabile sau nefavorabile ce apar cu ocazia evaluării acestora.

Codul fiscal:

e) rezervele constituite de societățile comerciale bancare sau alte instituții de credit autorizate, precum și de societățile de credit ipotecar, potrivit legilor de organizare și funcționare;

Norme metodologice:

54. Rezervele deductibile din punct de vedere fiscal, inclusiv fondul pentru riscuri bancare generale, în cazul băncilor, precum și în cazul sucursalelor din România ale băncilor, persoane juridice străine, se calculează lunar în cotele și în limitele prevăzute de Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările și completările ulterioare.

Codul fiscal:

g) rezervele legale și provizioanele constituite de Banca Națională a României, în conformitate cu legislația în vigoare;

Norme metodologice:

55. Rezervele legale se constituie lunar din profitul Băncii Naționale a României, în cotele și în limitele stabilite, conform legii.

Codul fiscal:

h) rezervele tehnice constituite de societățile de asigurare și reasigurare, potrivit prevederilor legale de organizare și funcționare. Pentru contractele de asigurare cedate în reasigurare, rezervele se diminuează astfel încât nivelul acestora să acopere partea de risc care rămâne în sarcina asigurătorului, după deducerea reasigurării;

Norme metodologice:

56. În cazul societăților din domeniul asigurărilor și reasigurărilor sunt deductibile rezervele tehnice calculate conform prevederilor Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare. Conform dispozițiilor acestei legi rezervele de prime și de daune se constituie din cote-părți corespunzătoare sumelor aferente riscurilor neexpire în anul în care s-au încasat primele.

Codul fiscal:

(2) Contribuabilii autorizați să desfășoare activitate în domeniul exploatării zăcămintelor naturale sunt obligați să înregistreze în evidența contabilă și să deducă provizioane pentru refacerea terenurilor afectate și pentru redarea acestora în circuitul economic, silvic sau agricol, în limita unei cote de 1% aplicate asupra diferenței dintre veniturile și cheltuielile din exploatare, pe toată durata de funcționare a exploatării zăcămintelor naturale.

Norme metodologice:

57. Provizioanele prevăzute la **Art. 22** alin. (2) din Codul fiscal sunt obligatorii pentru contribuabilii care au ca domeniu de activitate exploatarea de resurse minerale, gaze naturale și pentru titularii acordurilor petroliere.

Codul fiscal:

(6) Sumele înregistrate în conturi de rezerve legale și rezerve reprezentând facilități fiscale nu pot fi utilizate pentru majorarea capitalului social sau pentru acoperirea pierderilor. În cazul în care nu sunt respectate prevederile prezentului alineat, asupra acestor sume se recalculează impozitul pe profit și se stabilesc dobânzi și penalități de întârziere, de la data aplicării facilității respective, potrivit legii. Nu se supun impozitării rezervele din influențe de curs valutar aferente aprecierii disponibilităților în valută, constituite potrivit legii, înregistrate de societăți comerciale bancare - persoane juridice române și sucursalele băncilor străine, care își desfășoară activitatea în România.

Norme metodologice:

58. Intră sub incidența **Art. 22** alin. (6) din Codul fiscal următoarele sume înregistrate în conturi de rezerve sau surse proprii de finanțare, în conformitate cu reglementările privind impozitul pe profit:

a) sumele reprezentând diferențele nete rezultate din evaluarea disponibilului în devize, în conformitate cu actele normative în vigoare, care au fost neimpozabile;

b) scutiile și reducerile de impozit pe profit aplicate asupra profitului investit potrivit prevederilor legii, inclusiv suma profitului investit, diferența dintre cota redusă de impozit pentru exportul de bunuri și/sau servicii și cota standard, precum și cele prevăzute în legi speciale.

Codul fiscal:

Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar

Art. 23. - (1) Cheltuielile cu dobânzile sunt integral deductibile în cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mic decât unu. Gradul de îndatorare a capitalului se determină ca raport între capitalul împrumutat cu termen de rambursare peste un an și capitalul propriu, ca medie a valorilor existente la începutul anului și sfârșitul perioadei pentru care se determină impozitul pe profit. Prin capitalul împrumutat se înțelege totalul creditelor și împrumuturilor cu termen de rambursare peste un an, potrivit clauzelor contractuale.

Începând cu data de 1 ianuarie 2006, cheltuielile cu dobânzile sunt integral deductibile, în cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mic decât trei.

(2) În cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este peste unu inclusiv, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar sunt deductibile până la nivelul sumei veniturilor din dobânzi, plus 10% din celelalte venituri ale contribuabilului. Cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar rămase nedeductibile se reportează în perioada următoare, în aceleași condiții, până la deductibilitatea integrală a acestora.

(3) În cazul în care cheltuielile din diferențele de curs valutar ale contribuabilului depășesc veniturile din diferențele de curs valutar, diferența va fi tratată ca o cheltuială cu dobânda, potrivit alin. (1) și (2), deductibilitatea acestei diferențe fiind supusă limitărilor prevăzute în aceste alineate. Cheltuielile din diferențele de curs valutar, care se limitează potrivit prezentului alineat, sunt cele aferente împrumuturilor luate în calcul la determinarea gradului de îndatorare a capitalului.

(4) Dobânzile și pierderile din diferențe de curs valutar, în legătură cu împrumuturile obținute direct sau indirect de la bănci internaționale de dezvoltare și organizații similare, menționate în norme, și cele care sunt garantate de stat nu intră sub incidența prevederilor prezentului articol.

(5) În cazul împrumuturilor obținute de la alte entități, cu excepția societăților comerciale bancare române sau străine, sucursalelor băncilor străine, cooperativelor de credit, a societăților de leasing pentru operațiuni de leasing, a societăților de credit ipotecar și a persoanelor juridice care acordă credite potrivit legii, dobânzile deductibile sunt limitate la:

- a) nivelul ratei dobânzilor de referință a Băncii Naționale a României, corespunzătoare ultimei luni din trimestru, pentru împrumuturile în lei, și
- b) nivelul ratei dobânzii anuale de 9%, pentru împrumuturile în valută. Acest nivel al ratei dobânzii se aplică la determinarea profitului impozabil aferent anului fiscal 2004. Nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută se va actualiza prin hotărâre a Guvernului.

(6) Limita prevăzută la alin. (5) se aplică separat pentru fiecare împrumut, înainte de aplicarea prevederilor alin. (1) și (2).

(7) Prevederile alin. (1)-(3) nu se aplică societăților comerciale bancare, persoane juridice române, sucursalelor băncilor străine care își desfășoară activitatea în România, societăților de leasing pentru operațiunile de leasing, societăților de credit ipotecar, precum și instituțiilor de credit.

(8) În cazul unei persoane juridice străine care își desfășoară activitatea printr-un sediu permanent în România, prevederile prezentului articol se aplică prin luarea în considerare a capitalului propriu.

Norme metodologice:

59. În vederea determinării valorii deductibile a cheltuielilor cu dobânzile se efectuează mai întâi ajustările conform **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal. Valoarea cheltuielilor cu dobânzile care excedează nivelului de deductibilitate permis conform **Art. 23** alin. (5) este considerată nedeductibilă, fără a mai fi luată în calcul în perioadele următoare.

60. În cazul în care capitalul propriu are o valoare negativă sau gradul de îndatorare este mai mare ori egal cu 1, contribuabilul aplică limitarea prevăzută la **Art. 23** alin. (2) din Codul fiscal.

61. Intră sub incidența **Art. 23** alin. (3) din Codul fiscal pierderea netă din diferențe de curs valutar aferente capitalului împrumutat.

62. Instituțiile de credit, în sensul **Art. 23** alin. (7) din Codul fiscal, sunt cele autorizate, potrivit legii, de Banca Națională a României. În sensul **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal, prin persoane juridice care acordă credite potrivit legii se înțelege persoanele juridice care sunt autorizate să acorde credite prin legi speciale de înființare.

63. Gradul de îndatorare al capitalului se determină ca raport între capitalul împrumutat și capitalul propriu. Prin capital împrumutat se înțelege totalul creditelor și împrumuturilor cu termen de rambursare peste un an de la data semnării contractului, respectiv credite bancare, împrumuturi de la instituții financiare, împrumuturi de la acționari, asociați sau alte persoane, credite furnizori.

64. Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele legale, alte rezerve, profitul nedistribuit, rezultatul exercițiului și alte elemente de capital propriu constituite potrivit reglementărilor legale. În cazul sediilor permanente, capitalul propriu cuprinde capitalul de dotare pus la dispoziție de societatea principală pentru desfășurarea activității în România, potrivit documentelor de autorizare, rezervele legale, alte rezerve, rezultatul exercițiului și alte elemente de capital propriu constituite potrivit reglementărilor legale.

Capital împrumutat / Gradul de îndatorare = $\frac{\text{Capital împrumutat}}{\text{Capital propriu}}$

65. Pentru calculul deductibilității cheltuielilor cu dobânzile se au în vedere următoarele:

a) Pentru împrumuturile angajate de la alte entități, cu excepția societăților bancare române sau străine, sucursalelor băncilor străine, cooperativelor de credit, a societăților de leasing pentru operațiuni de leasing, a societăților de credit ipotecar și a persoanelor juridice care acordă credite potrivit legii, se aplică limita prevăzută la **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal, indiferent de perioada în care au fost contractate.

b) În scopul aplicării **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal, nivelul ratei dobânzii de referință, recunoscută la calculul profitului impozabil, este cea din ultima lună a trimestrului pentru care se calculează impozitul pe profit, publicată de Banca Națională a României în Monitorul Oficial al României, Partea I;

c) Modul de calcul al dobânzii, conform **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal, va fi cel corespunzător modului de calcul al dobânzii aferente împrumuturilor.

d) Rezultatul exercițiului luat în calcul la determinarea capitalului propriu pentru sfârșitul perioadei este cel înregistrat de contribuabil înainte de calculul impozitului pe profit.

66. Cheltuielile cu dobânzile însumate cu pierderea netă din diferențele de curs valutar aferente împrumuturilor cu termen de rambursare mai mare de un an, luate în considerare la calculul gradului de îndatorare, sunt deductibile la determinarea profitului impozabil în limitele prevăzute la **Art. 23** alin. (2) din Codul fiscal.

67. În cazul leasingului financiar, utilizatorul nu aplică limita prevăzută la **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal.

68. În vederea determinării impozitului pe profit, gradul de îndatorare se calculează ca raport între media capitalului împrumutat și media capitalului propriu. Pentru calculul acestor medii se folosesc valorile existente la începutul anului și la sfârșitul perioadei pentru care se determină impozitul pe profit, după cum urmează:

Capital împrumutat(începutul anului fiscal) + Capital împrumutat(sfârșitul perioadei)

2Gradul de îndatorare =

Capital propriu(începutul anului fiscal) + Capital propriu(sfârșitul perioadei)

2astfel: Capital împrumutat(începutul anului fiscal) + Capital împrumutat(sfârșitul perioadei)Gradul de îndatorare =

Capital propriu(începutul anului fiscal) + Capital propriu(sfârșitul perioadei)

În cazul în care gradul de îndatorare astfel determinat este mai mic decât 1, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă de curs valutar sunt deductibile integral după ce s-au efectuat ajustările prevăzute la **Art. 23** alin. (5) din Codul fiscal.

Dacă gradul de îndatorare astfel determinat este 1 sau mai mare decât 1, suma cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențe de curs valutar este deductibilă numai în limita următoarei sume: venitul din dobânzi al contribuabilului plus 10% din celelalte venituri impozabile ale acestuia. Celelalte venituri nu includ: veniturile din dobânzi, veniturile din diferențe de curs valutar, veniturile înregistrate în conturile 711, 721 și 722, precum și eventualele venituri rezultate din operațiuni care au ca scop majorarea limitei prevăzute în **Art. 23** alin. (2) din Codul fiscal.

69. Cheltuielile rămase nedeductibile după aplicarea prevederilor **Art. 23** alin. (2) din Codul fiscal sunt reportate în perioada următoare și sunt tratate din punct de vedere fiscal ca fiind cheltuieli ale perioadei respective, urmând să devină subiect al limitării aplicabile în acea perioadă.

70. În sensul prevederilor **Art. 23** alin. (4) din Codul fiscal, prin bănci internaționale de dezvoltare se înțelege:

- Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), Corporația Financiară Internațională (CFI) și Asociația pentru Dezvoltare Internațională (ADI);
- Banca Europeană de Investiții (BEI);
- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD);
- bănci și organizații de cooperare și dezvoltare regională similare.

Prin împrumut garantat de stat se înțelege împrumutul garantat de stat potrivit Legii datoriei publice nr. 81/1999.

Codul fiscal:

Amortizarea fiscală

Art. 24 [...]

(8) În cazul metodei de amortizare degresivă, amortizarea se calculează prin multiplicarea cotelor de amortizare liniară cu unul dintre coeficienții următori:

- a) 1,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 2 și 5 ani;
- b) 2,0, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 5 și 10 ani;

c) 2,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este mai mare de 10 ani.

Norme metodologice:

71. Exemplu de calcul al amortizării prin utilizarea regimului de amortizare degresivă. Pentru un mijloc fix se dau următoarele date:

- valoarea de intrare: 350.000.000 lei;
- durata normală de funcționare conform catalogului: 10 ani;
- cota anuală de amortizare: $100/10 = 10\%$;
- cota anuală de amortizare degresivă: $10\% \times 2,0 = 20\%$;

Amortizarea anuală se va calcula astfel:

Valoarea rămasă (lei)	Ani	Modul de calcul	Amortizarea anuală (lei)
350.000.000	1	$350.000.000 \times 20\%$	70.000.000
280.000.000	2	$280.000.000 \times 20\%$	56.000.000
224.000.000	3	$224.000.000 \times 20\%$	44.800.000
179.200.000	4	$179.200.000 \times 20\%$	35.840.000
143.360.000	5	$143.360.000 \times 20\%$	28.672.000
114.688.000	6	$114.688.000 \times 20\%$	22.937.600
91.750.400	7	$91.750.400 \times 20\%$	18.350.080
73.400.320	8	$73.400.320 \times 20\%$	14.680.064
58.720.256	9	$58.720.256 \times 20\%$	11.744.051
46.976.205	10	$46.976.205 \times 20\%$	9.395.241
0			

Codul fiscal:

Contracte de leasing

Art. 25. - (1) În cazul leasingului financiar utilizatorul este tratat din punct de vedere fiscal ca proprietar, în timp ce în cazul leasingului operațional, locatorul are această calitate.

Amortizarea bunului care face obiectul unui contract de leasing se face de către utilizator, în cazul leasingului financiar, și de către locator, în cazul leasingului operațional, cheltuielile fiind deductibile, potrivit **Art. 24.**

(2) În cazul leasingului financiar utilizatorul deduce dobânda, iar în cazul leasingului operațional locatorul deduce chiria (rata de leasing).

Norme metodologice:

72. Încadrarea operațiunilor de leasing se realizează avându-se în vedere prevederile **Art. 7** alin. (1) pct. 7 și 8 din Codul fiscal și clauzele contractului de leasing.

Codul fiscal:

Pierderi fiscale

Art. 26. - (1) Pierdere anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 5 ani consecutivi. Recuperarea pierderilor se va efectua în ordinea înregistrării acestora, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor legale în vigoare din anul înregistrării acestora.

(2) Pierdere fiscală înregistrată de contribuabilii care își încetează existența prin divizare sau fuziune nu se recuperează de către contribuabilii nou-înființați sau de către cei care preiau patrimoniul societății absorbite, după caz.

(3) În cazul persoanelor juridice străine, prevederile alin. (1) se aplică luându-se în considerare numai veniturile și cheltuielile atribuibile sediului permanent în România.

(4) Contribuabilii care au fost obligați la plata unui impozit pe venit și care anterior au realizat pierdere fiscală, intră sub incidența prevederilor alin. (1) de la data la care au revenit la sistemul de impozitare reglementat de prezentul titlu. Această pierdere se recuperează pe perioada cuprinsă între data înregistrării pierderii fiscale și limita celor 5 ani.

Norme metodologice:

73. Recuperarea pierderilor fiscale anuale se face în ordinea înregistrării acestora, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor legale în vigoare din anul înregistrării acestora.

74. Pierdere fiscală reprezintă suma înregistrată în declarația de impunere a anului precedent.

75. În cazul în care recuperarea pierderii contabile se face din rezervele legale, constituite din profit înainte de impozitare, reconstituirea ulterioară a rezervei legale nu va mai fi o sumă deductibilă la calculul profitului impozabil.

76. Persoana juridică din al cărei patrimoniu se desprinde o parte în urma unei operațiuni de divizare și care își continuă existența ca persoană juridică recuperează partea din pierdere fiscală înregistrată înainte de momentul în care operațiunea de divizare produce efecte, proporțional cu drepturile și obligațiile menținute de persoana juridică respectivă.

77. În cazul fuziunii prin absorbție pierdere fiscală rezultată din declarația de impunere a persoanei juridice absorbante, declarată până la data înscrierii la registrul comerțului a mențiunii privind majorarea capitalului social, se recuperează potrivit prevederilor din lege.

Codul fiscal:

Reorganizări, lichidări și alte transferuri de active și titluri de participare

Art. 27. - (1) În cazul contribuțiilor cu active la capitalul unei persoane juridice în schimbul unor titluri de participare la această persoană juridică se aplică următoarele reguli:

a) contribuțiile nu sunt transferuri impozabile în înțelesul prevederilor prezentului titlu și al prevederilor titlului III;

b) valoarea fiscală a activelor primite de persoana juridică este egală cu valoarea fiscală a

acelor active la persoana care contribuie cu activul;

c) valoarea fiscală a titlurilor de participare primite de persoana care contribuie cu activele este egală cu valoarea fiscală a activelor aduse drept contribuție de către persoana respectivă.

Norme metodologice:

78. În sensul dispozițiilor **Art. 27** alin. (1) din Codul fiscal, o persoană juridică poate participa cu active la una sau mai multe persoane juridice existente sau care iau astfel ființă, prin constituirea sau majorarea capitalului social al acestora primind în schimb titluri de participare ale societăților respective. Contribuțiile cu active la capitalul social al unei persoane juridice în schimbul unor titluri de participare la această persoană juridică nu sunt luate în calcul la determinarea profitului impozabil.

79. În cazul în care pentru contribuția cu active se datorează taxa pe valoarea adăugată potrivit dispozițiilor titlului VI din Codul fiscal, iar beneficiarul aportului nu poate exercita dreptul de deducere pentru aceasta, valoarea fiscală, în sensul **Art. 27** alin. (1) din Codul fiscal, se majorează cu taxa pe valoarea adăugată.

Codul fiscal:

(2) Distribuirea de active de către o persoană juridică română către participanții săi, fie sub formă de dividend, fie ca urmare a operațiunii de lichidare, se tratează ca transfer impozabil, exceptându-se cazurile prevăzute la alin. (3).

Norme metodologice:

80. Distribuirea de active de către o persoană juridică română către participanții săi se poate realiza în cazul lichidării.

81. Profitul impozabil în cazul lichidării se calculează ca diferență între veniturile și cheltuielile efectuate pentru realizarea acestora, calculate cumulativ de la începutul anului fiscal, luându-se în calcul: profitul din lichidarea patrimoniului, sumele din anularea provizioanelor, sumele înregistrate în conturi de capitaluri proprii constituite din profitul brut și care nu au fost impozitate la data constituirii, alte elemente similare veniturilor și cheltuielilor.

82. La calculul impozitului pe profit datorat de contribuabilii care își încetează existența în urma operațiunilor de lichidare nu sunt impozitate rezervele constituite din profitul net, inclusiv sumele aferente unor reduceri ale cotei de impozit, repartizate ca surse proprii de finanțare pe parcursul perioadei de funcționare, potrivit legii, acestea fiind tratate în conformitate cu prevederile **Art. 22**. Același tratament se aplică și rezervelor constituite din diferențe de curs favorabile capitalului social în devize sau din evaluarea, în conformitate cu actele normative în vigoare, a disponibilului în devize, dacă legea nu prevede altfel.

83. Impozitul pe dividende se determină după calculul profitului impozabil, se reține și se virează, pentru următoarele elemente:

- profit obținut în urma operațiunii de lichidare a societăților comerciale;
- capital social majorat prin utilizarea unor elemente de capitaluri proprii (diferențe provenite din reevaluarea imobilizărilor și a stocurilor, potrivit legii, sume înregistrate la rezerve din diferențe de curs valutar etc.);
- capitaluri proprii constituite din profitul brut, potrivit prevederilor legale (rezerve legale, reduceri sau scutiri de impozit pe profit pentru profitul reinvestit etc.);
- capitaluri proprii constituite în conformitate cu prevederile legale, fără ca sumele cuprinse în capitaluri să fie evidențiate în prealabil la venituri (diferențe provenite din reevaluarea

imobilizărilor, diferențe de curs valutar din evaluarea disponibilităților în valută, diferențe din aplicarea cotei reduse pentru activitatea de export, subvenții pentru investiții etc.).

84. Pentru elementele de capital propriu, constituite din profitul net (rezerva statutară, alte rezerve, profitul net realizat în exercițiile precedente a cărui repartizare a fost amânată etc.), se calculează și se virează numai impozit pe dividende.

Codul fiscal:

(3) Prevederile prezentului articol se aplică următoarelor operațiuni de reorganizare, dacă acestea nu au ca principal obiectiv evaziunea fiscală sau evitarea plății impozitelor:

a) fuziunea între două sau mai multe persoane juridice române, în cazul în care participanții la oricare persoană juridică care fuzionează primesc titluri de participare la persoana juridică succesoare;

b) divizarea unei persoane juridice române în două sau mai multe persoane juridice române, în cazul în care participanții la persoana juridică inițială beneficiază de o distribuire proporțională a titlurilor de participare la persoanele juridice succesoare;

Norme metodologice:

85. În înțelesul **Art. 27** alin. (3) lit. a) și b) din Codul fiscal, operațiunile de fuziune și divizare sunt reglementate prin Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Codul fiscal:

c) achiziționarea de către o persoană juridică română a tuturor activelor și pasivelor aparținând uneia sau mai multor activități economice ale altei persoane juridice române, numai în schimbul unor titluri de participare;

Norme metodologice:

86. Prevederea de la **Art. 27** alin. (3) lit. c) din Codul fiscal are în vedere transferul unei părți din activul unei societăți (transmițătoare) către una sau mai multe societăți (beneficiare) existente sau care iau astfel ființă, în schimbul atribuirii de titluri de participare ale societăților beneficiare.

Codul fiscal:

CAPITOLUL III

Aspecte fiscale internaționale

Veniturile unui sediu permanent

Art. 29. [...]

(2) Profitul impozabil se determină în conformitate cu regulile stabilite în capitolul II al prezentului titlu, în următoarele condiții:

a) numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent se includ în veniturile impozabile;

b) numai cheltuielile efectuate în scopul obținerii acestor venituri se includ în cheltuielile

deductibile;

c) cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare, indiferent de locul în care s-au efectuat, decontate de persoana juridică străină și înregistrate de sediul permanent, sunt deductibile în limita a 10% din veniturile salariale ale angajaților sediului permanent.

Norme metodologice:

87. Prin angajați ai sediului permanent se înțelege persoanele angajate cu contract individual de muncă în condițiile legii.

Codul fiscal:

(3) Profitul impozabil al sediului permanent se determină prin tratarea sediului permanent ca persoană separată și prin utilizarea regulilor prețurilor de transfer la stabilirea prețului de piață al unui transfer făcut între persoana juridică străină și sediul său permanent.

(4) Înainte de a desfășura activitate printr-un sediu permanent în România, reprezentantul legal la persoana juridică străină prevăzute la alin. (1) trebuie să înregistreze sediul permanent la autoritatea fiscală competentă.

Norme metodologice:

88. Persoanele juridice străine care desfășoară activitățile menționate la **Art. 8** alin. (3) din Codul fiscal datorează impozit pe profit de la începutul activității, în măsura în care se determină depășirea duratei legale de 6 luni sau termenele prevăzute în convențiile de evitare a dublei impuneri, după caz. În situația în care nu se determină înainte de sfârșitul anului fiscal dacă activitățile din România vor fi pe o durată suficientă pentru a deveni un sediu permanent, veniturile aceluia an fiscal vor fi luate în considerare în următorul an fiscal, în situația în care durata specificată este depășită.

89. Profiturile ce urmează a fi atribuite unui sediu permanent sunt acelea pe care sediul permanent le-ar fi realizat dacă, în loc de a derula afaceri cu persoana juridică nerezidentă al cărei sediu permanent este, ar fi derulat afaceri cu o persoană juridică separată. La stabilirea prețului de piață al transferurilor efectuate între persoana juridică străină și sediul său permanent se utilizează regulile prețurilor de transfer.

Codul fiscal:

Credit fiscal

Art. 31. - (1) Dacă o persoană juridică română obține venituri dintr-un stat străin prin intermediul unui sediu permanent sau venituri supuse impozitului cu reținere la sursă și veniturile sunt impozitate atât în România, cât și în statul străin, atunci impozitul plătit către statul străin, fie direct, fie indirect prin reținerea și virarea de o altă persoană, se deduce din impozitul pe profit ce se determină potrivit prevederilor prezentului titlu.

(2) Deducerea pentru impozitele plătite către un stat străin într-un an fiscal nu poate depăși impozitul pe profit, calculat prin aplicarea cotei de impozit pe profit prevăzute la **Art. 17** alin.

(1) la profitul impozabil obținut în statul străin, determinat în conformitate cu regulile prevăzute în prezentul titlu sau la venitul obținut din statul străin.

(3) Impozitul plătit unui stat străin este dedus, numai dacă persoana juridică română prezintă documentația corespunzătoare, conform prevederilor legale, din care să rezulte faptul că impozitul a fost plătit statului străin.

Norme metodologice:

90. În aplicarea prevederilor **Art. 31** alin. (1) din Codul fiscal, din punct de vedere fiscal, la sfârșitul anului fiscal, operațiunile efectuate prin intermediul unor sedii permanente din străinătate ale persoanelor juridice române, înregistrate în cursul perioadei în devize, respectiv veniturile, cheltuielile, alte sume impozabile sau deductibile, cât și impozitul plătit se convertesc în lei prin utilizarea unei medii a cursurilor de schimb valutar, comunicată de Banca Națională a României.

91. O persoană juridică română care desfășoară activități printr-un sediu permanent într-un alt stat calculează profitul impozabil la nivelul întregii societăți, potrivit dispozițiilor capitolului II, titlul II din Codul fiscal. În scopul acordării creditului fiscal aferent unui sediu permanent contribuabilul calculează profitul impozabil și impozitul pe profit aferente aceluși sediu permanent, în conformitate cu reglementările fiscale din România.

92. Documentul pe baza căruia se calculează deducerea din impozitul pe profit datorat în România, potrivit dispozițiilor acestui articol, este cel care atestă plata, confirmat de autoritatea fiscală străină.

93. Limitarea prevăzută în **Art. 31** alin. (2) din Codul fiscal va fi calculată separat pentru fiecare sursă de venit. În scopul aplicării acestei prevederi, toate veniturile persoanei juridice române a căror sursă se află în aceeași țară străină vor fi considerate ca având aceeași sursă. Exemplu: un contribuabil desfășoară activități atât în România, cât și în țara străină X unde realizează venituri atât printr-un sediu permanent, cât și din alte surse, în mod independent de sediul permanent.

Pentru activitatea desfășurată în țara străină X situația este următoarea:

Pentru sediul permanent:

- profitul impozabil aferent anului 2004, conform regulilor din țara străină X, 100 milioane lei (în baza mediei cursurilor de schimb valutar, comunicată de Banca Națională a României);
- impozitul pe profit pentru anul 2004, conform regulilor din țara străină X (cotă de 30%), 30 milioane lei (în baza mediei cursurilor de schimb valutar, comunicată de Banca Națională a României);
- profitul impozabil aferent anului 2004, conform regulilor din legea română, 80 milioane lei (legislația română privind impozitul pe profit permite deducerea unor cheltuieli care nu sunt deductibile în țara străină X);
- impozitul pe profit pentru anul 2004, conform prevederilor din legea română (cotă de 25%), 20 milioane lei.

Alte venituri realizate din țara X:

- venituri din dobânzi: 100 milioane lei;
- impozit de 10% cu reținere la sursă pentru veniturile din dobânzi: 10 milioane lei (în baza mediei cursurilor de schimb valutar, comunicată de Banca Națională a României).

Pentru activitatea desfășurată atât în România, cât și în țara străină X situația este următoarea:

- profit impozabil aferent anului 2004, conform regulilor din legea română, 1.000 milioane lei (80 milioane profit impozabil al sediului permanent și 920 milioane profit impozabil pentru activitatea din România);
- impozit pe profit pentru anul 2004, conform regulilor din legea română (cotă de 25%), 250 milioane lei.

Potrivit situației prezentate mai sus, suma maximă reprezentând creditul fiscal extern ce i se poate acorda contribuabilului este de 30 milioane lei, respectiv 20 milioane lei impozit pe profit plus 10 milioane lei impozit cu reținere la sursă (dobânzi).

Deoarece impozitul plătit în străinătate în sumă de 40 milioane lei este mai mare decât limita maximă de 30 milioane lei care poate fi acordată sub forma creditului fiscal extern, contribuabilul va putea scădea din impozitul pe profitul întregii activități (250 milioane lei)

doar suma de 30 milioane lei.

Codul fiscal:

Pierderi fiscale externe

Art. 32. - (1) Orice pierdere realizată printr-un sediu permanent din străinătate este deductibilă doar din veniturile obținute din străinătate.

(2) Pierderile realizate printr-un sediu permanent din străinătate se deduc numai din aceste venituri, separat, pe fiecare sursă de venit. Pierderile neacoperite se reportează și se recuperează în următorii 5 ani fiscali consecutivi.

Norme metodologice:

94. Potrivit **Art. 32** din Codul fiscal, pierderile realizate din activitatea desfășurată în străinătate printr-un sediu permanent se recuperează numai din veniturile impozabile realizate în străinătate pe fiecare sursă de venit. În sensul aplicării acestei prevederi, prin sursă de venit se înțelege țara din care s-au realizat veniturile. Recuperarea pierderii se va realiza conform normelor prevăzute pentru aplicarea **Art. 26** din Codul fiscal.

Codul fiscal:

CAPITOLUL IV

Reguli speciale aplicabile vânzării-cesionării proprietăților imobiliare și titlurilor de participare

Reguli speciale aplicabile vânzării-cesionării proprietăților imobiliare și titlurilor de participare

Art. 33. - (1) Prevederile prezentului articol se aplică persoanelor juridice române și străine care vând-cesionează proprietăți imobiliare situate în România sau titluri de participare deținute la o persoană juridică română.

(2) Dacă câștigurile rezultate din vânzarea-cesionarea proprietăților imobiliare situate în România și a titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română depășesc pierderile rezultate dintr-o astfel de vânzare-cesionare, atunci impozitul pe profit se stabilește prin aplicarea unei cote de 10% la diferența rezultată.

(3) Pierderea rezultată din vânzarea-cesionarea proprietăților imobiliare situate în România și a titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română se recuperează din profiturile impozabile rezultate din operațiuni de aceeași natură, în următorii 5 ani fiscali consecutivi.

(4) Câștigul rezultat din vânzarea-cesionarea proprietăților imobiliare sau titlurilor de participare este diferența pozitivă între:

a) valoarea realizată din vânzarea-cesionarea unor asemenea proprietăți imobiliare sau titluri de participare; și

b) valoarea fiscală a unor asemenea proprietăți imobiliare sau titluri de participare.

(5) Pierderea rezultată dintr-o vânzare-cesionare a proprietăților imobiliare sau titlurilor de participare este diferența negativă între:

a) valoarea realizată din vânzare-cesionare a unor asemenea proprietăți imobiliare sau titluri de participare; și

b) valoarea fiscală a unor asemenea proprietăți imobiliare sau titluri de participare.

(6) În înțelesul prevederilor alin. (4) și (5), valoarea realizată din vânzare-cesionare se reduce cu comisioanele, taxele sau alte sume plătite, aferente vânzării-cesionării.

(7) Valoarea fiscală pentru proprietățile imobiliare sau pentru titlurile de participare se stabilește după cum urmează:

a) în cazul proprietăților imobiliare, valoarea fiscală este costul de cumpărare, construire sau îmbunătățire a proprietății, redus cu amortizarea fiscală aferentă unei astfel de proprietăți;

b) în cazul titlurilor de participare, valoarea fiscală este costul de achiziție al titlurilor de participare, inclusiv orice comisioane, taxe sau alte sume plătite, aferente achiziționării unor astfel de titluri de participare.

(8) Prezentul articol se aplică în cazul proprietăților imobiliare sau titlurilor de participare, numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) contribuabilul a deținut proprietatea imobiliară sau titlurile de participare pe o perioadă mai mare de doi ani;

b) persoana care achiziționează proprietatea imobiliară sau titlurile de participare nu este persoană afiliată contribuabilului;

c) contribuabilul a achiziționat proprietatea imobiliară sau titlurile de participare după 31 decembrie 2003.

Norme metodologice:

95. În vederea aplicării **Art. 33** alin. (8) din Codul fiscal, contribuabilii justifică perioada de deținere a proprietăților imobiliare sau a titlurilor de participare, astfel încât să poată determina perioada mai mare de 2 ani.

96. Persoanele juridice înscriu în registrul de evidență fiscală modul de calcul al câștigului/pierderii rezultate din tranzacțiile efectuate cu proprietăți imobiliare. La fiecare termen de plată a impozitului pe profit, persoanele juridice vor determina profitul/pierderea rezultată, cumulată de la începutul anului fiscal. Profitul rezultat se impune cu cota de 10%, pierderea urmând a fi recuperată din profiturile determinate în următorii 5 ani fiscali din câștigurile rezultate din aceleași tranzacții.

97. Băncii Naționale a României nu i se aplică prevederile **Art. 33** din Codul fiscal, în conformitate cu prevederile **Art. 17** alin. (2) din Codul fiscal.

Codul fiscal:

CAPITOLUL V

Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale

1) Plata impozitului

Art. 34. [...]

(3) Organizațiile nonprofit au obligația de a plăti impozitul pe profit anual, până la data de 15 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul.

(4) Contribuabilii care obțin venituri majoritare din cultura cerealelor și plantelor tehnice, pomicultură și viticultură au obligația de a plăti impozitul pe profit anual, până la data de 15 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul. [...]

(8) Persoanele juridice care încetează să existe au obligația să depună declarația de impunere și să plătească impozitul pe profit cu 10 zile înainte de data înregistrării încetării existenței persoanei juridice la registrul comerțului.

Norme metodologice:

98. Contribuabilii prevăzuți la **Art. 34** alin. (3) și (4) din Codul fiscal nu depun declarații trimestriale.

99. Încadrarea în activitățile prevăzute la **Art. 34** alin. (4) din Codul fiscal este cea stabilită de Clasificarea activităților din economia națională - CAEN.

100. În situația contribuabilului care încetează să existe ca persoană juridică în urma efectuării unei operațiuni de fuziune prin absorbție, divizare sau lichidare, termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit reprezintă și termen de plată a obligației față de bugetul de stat, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Codul fiscal:

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Dispoziții tranzitorii

Art. 38. - (1) În cazul persoanelor juridice care au obținut, înainte de 1 iulie 2003, certificatul permanent de investitor în zona defavorizată, scutirea de impozit pe profitul aferent investițiilor noi se aplică în continuare pe perioada existenței zonei defavorizate.

Norme metodologice:

101. În cazul contribuabililor care desfășoară activități în zonele defavorizate, scutirea de la plata impozitului pe profit se acordă pe baza certificatului de investitor în zona defavorizată, eliberat înainte de data de 1 iulie 2002 de către agenția pentru dezvoltare regională în a cărei rază de competență teritorială se află sediul agentului economic, conform prevederilor legale în vigoare.

102. Investițiile noi sunt reprezentate de mijloacele fixe amortizabile create sau achiziționate de la terțe părți, utilizate efectiv în activitatea proprie, desfășurată în domeniile de interes economic, clasificate expres în anexa la Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, republicată, cu modificările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2001, care determină angajarea de forță de muncă.

103. Scutirea de la plata impozitului pe profit operează pe toată durata existenței zonei defavorizate.

104. Profitul realizat în zonele defavorizate, rezultat din efectuarea operațiunilor de lichidare a investiției, conform legii, din vânzarea de active corporale și necorporale, din câștigurile realizate din investiții financiare, din desfășurarea de activități în afara zonei defavorizate, precum și cel rezultat din desfășurarea de activități în alte domenii decât cele de interes pentru zonele defavorizate sunt supuse impunerii. Partea din profitul impozabil aferentă fiecărei operațiuni/activități este cea care corespunde ponderii veniturilor obținute din aceste operațiuni/activități în volumul total al veniturilor.

Codul fiscal:

(4) Cu excepția prevederilor alin. (3), contribuabilii care obțin venituri din activități desfășurate pe bază de licență într-o zonă liberă au obligația de a plăti impozit pe profit în cotă de 5% pentru profitul impozabil care corespunde acestor venituri, până la data de 31 decembrie 2004.

Norme metodologice:

105. Pentru contribuabilii care desfășoară activități în zonele libere pe bază de licențe eliberate potrivit Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările ulterioare, profitul obținut din aceste activități este impozitat cu cota de 5% până la data de 31 decembrie 2004, cu excepția cazului în care aceștia intră sub incidența prevederilor **Art. 38 alin. (3)** din Codul fiscal.

106. În cazul în care contribuabilul își desfășoară activitatea în zona liberă prin unități fără personalitate juridică, acesta este obligat să țină evidență contabilă distinctă pentru veniturile și cheltuielile aferente acestei activități. La determinarea profitului aferent activității se iau în calcul și cheltuielile de conducere și administrare, precum și alte asemenea cheltuieli, proporțional cu veniturile obținute în zona liberă față de veniturile totale realizate de persoana juridică.

107. Pierderea rezultată din operațiunile realizate în zona liberă nu se recuperează din profitul impozabil realizat în afara zonei, aceasta urmând să fie recuperată din profiturile obținute din aceeași zonă.

Codul fiscal:

(12) La calculul profitului impozabil, următoarele venituri sunt neimpozabile până la data de 31 decembrie 2006: [...]

b) veniturile realizate din aplicarea unei invenții brevetate în România, inclusiv din fabricarea produsului sau aplicarea procesului, pe o perioadă de 5 ani de la prima aplicare, calculați de la data începerii aplicării și cuprinși în perioada de valabilitate a brevetului, potrivit legii;

Norme metodologice:

108. Aplicarea unei invenții înseamnă fabricarea produsului sau folosirea procedeuului/metodei. Procedeuul include și utilizarea unui produs sau efectuarea oricărui alt act generator de profit, cum ar fi:

a) proiectarea obiectului/obiectelor unei invenții:

1. proiect de execuție pentru realizarea unui produs, inclusiv produsul obținut în mod direct prin aplicarea unui procedeu brevetat, unei instalații sau a altora asemenea;

2. proiect tehnologic pentru aplicarea unui procedeu/tehnologii sau a unei metode;

b) executarea și/sau experimentarea prototipului/unicatului ori a tehnologiei care face obiectul unei invenții;

c) executarea și/sau exploatarea seriei "zero" a produsului ori a instalației-pilot;

d) exploatarea obiectului unei invenții prin realizarea pe scară largă a acestuia, și anume:

1. fabricarea produsului, cum ar fi: dispozitivul, utilajul, instalația, compoziția, respectiv produsul obținut în mod direct prin aplicarea unui procedeu brevetat;

2. folosirea unui procedeu, respectiv a unei tehnologii sau a unei metode, obiect al unei invenții;

3. folosirea unui mijloc, dispozitiv, aparat, instalație, obiect al unei invenții exclusiv pentru necesitățile interne ale unității care aplică;

e) comercializarea rezultatelor actelor prevăzute la lit. a)-d) de către deținătorul de drepturi

care este și producător, dacă aceste acte au fost efectuate în țară.

109. Prima aplicare se ia în considerare în mod distinct pentru titularul de brevet, precum și pentru fiecare dintre licențiații acestuia.

110. Pentru ca titularul brevetului, succesorul său în drepturi sau, după caz, licențiații acestuia să beneficieze de scutire de impozit pe profit trebuie să fie îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) să existe o copie, certificată pentru conformitate, a hotărârii definitive a Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci de acordare a brevetului de invenție; în cazul în care solicitantul scutirii de impozit este altă persoană decât titularul brevetului, este necesar să existe documente, certificate pentru conformitate de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci sau autentificate, din care să rezulte una dintre următoarele situații:

1. solicitantul este succesorul în drepturi al titularului brevetului;

2. solicitantul este licențiat al titularului brevetului;

3. solicitantul este licențiat al succesorului în drepturi al titularului brevetului;

b) să existe documente eliberate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, din care să rezulte că brevetul de invenție a fost în vigoare pe perioada pentru care s-a solicitat scutirea de impozit;

c) să existe evidență contabilă de gestiune din care să rezulte că în perioada pentru care se solicită scutirea de impozit pentru invenția sau grupul de invenții brevetate a fost efectuat cel puțin unul dintre actele prevăzute la pct. 167 și nivelul profitului obținut în această perioadă.

d) profitul astfel obținut să fi fost realizat în limita perioadei de 5 ani de la prima aplicare și cuprinși în perioada de valabilitate a brevetului.

111. Profitul se stabilește cu referire strictă la invenția sau grupul de invenții brevetate, pe baza elementelor de noutate, așa cum acestea rezultă din revendicările brevetului de invenție. În conformitate cu prevederile **Art. 33** alin. 3 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, revendicările se interpretează în legătură cu descrierea și desenele invenției.

112. În cazul în care invenția sau grupul de invenții brevetate se referă numai la o parte a unei instalații ori a unei activități tehnologice, procedeu sau metodă, iar din evidențele contabile rezultă profitul numai pentru întreaga instalație ori activitate tehnologică, se procedează mai întâi la stabilirea ponderii invenției sau a grupului de invenții în instalația ori activitatea tehnologică și, pe această bază, se determină partea de profit obținut prin aplicarea invenției brevetate.

113. Profitul include și câștigurile obținute de titularul brevetului sau de licențiații acestuia din eventualele taxe sau tarife, percepute drept contravaloare a serviciului de utilizare a invenției brevetate având ca obiect și un produs nou, numai în cazul în care brevetul cuprinde și o revendicare de utilizare sau de folosire a noului produs.